

25 prioriteiten voor Gemeente en OCMW Zelzate

Armoedebestrijding als topprioriteit!

Gezamenlijke prioriteitennota
lokale verkiezingen
14 oktober 2018

INHOUDSTAFEL

Inleiding.....	3
Armoedebestrijding: nood aan een krachtdadig lokaal armoedebeleid	5
Recht op mobiliteit.....	7
Recht op goede hulpverlening	8
Recht op goede gezondheidszorg	13
Recht op betaalbare en goede woningen	15
Recht op werk	18
Recht op gelijke onderwijskansen.....	20
Recht op een goede buurt om in te leven.....	21
Recht op vrije tijd, cultuur en sport	22

MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE GROEPEN MENGEN ZICH IN HET LOKALE VERKIEZINGSDEBAT

Voldoende inkomen, een dak boven het hoofd, de energiefactuur, dokterskosten, de dienstverlening van het OCMW, gelijke onderwijskansen voor de kinderen, redelijke toegangsprijzen voor cultuurevenementen, taallessen voor anderstaligen... Dat zijn de bekommernissen en noden van mensen en gezinnen die het moeilijk hebben in onze stad.

STEM VAN MAATSCHAPPELIJK KWETSBARE MENSEN

In verkiezingscampagnes verdwijnen sociale thema's makkelijk naar de achtergrond. De thema's waar mensen in moeilijkheden echt van wakker liggen, zijn soms ver te zoeken in de verkiezingsprogramma's.

De campagne 'IEDERS STEM TELT' doet daar iets aan en geeft mensen in maatschappelijk kwetsbare posities een megafoon. Doelgroepen van Samenlevingsopbouw en partnerorganisaties mengen zich de komende maanden actief in het verkiezingsdebat. Zij schuiven beleidsprioriteiten naar voor die ze op de politieke agenda willen van de komende legislatuur. Ook lokale besturen hebben sleutels in handen voor verbeteringen in het dagelijkse leven van mensen en gezinnen die kampen met achterstelling en uitsluiting.

PRIORITEITENNOTA VOOR ZELZATE

In Zelzate hebben verschillende organisaties en diensten die werken met mensen in maatschappelijk kwetsbare posities in het kader van de campagne een gezamenlijke prioriteitennota opgemaakt, op maat van Zelzate. Hierin formuleren ze verschillende aanbevelingen om het leven te verbeteren van mensen in kwetsbare posities. De prioriteitennota bevat aanbevelingen rond 8 thema's die gelinkt zijn aan de grondrechten en één overkoepelend thema 'armoede'.

DE 9 ONDERTEKENAARS VAN DE PRIORITEITENNOTA

De prioriteitennota van 'Ieders Stem Telt' wordt gedragen door de volgende organisaties:

- Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen
- CAW Oost-Vlaanderen
- Uit De Marge vzw
- CM Midden Vlaanderen
- Femma
- VZW Lichtpunt
- Sint-Jan-Baptist
- MSGO! Zelzate
- Groep INTRO vzw

IN DIALOOG MET LOKALE POLITICI

In het voorjaar willen we in Zelzate gesprekken met lokale politici voeren om de prioriteiten van maatschappelijk kwetsbare groepen op de politieke agenda te krijgen. Aan de lokale politieke partijen de vraag om kleur te bekennen! Hoe kan/wil een partij de beleidsaanbevelingen vertalen in concrete engagementen?

ONLINE TOOL

Begin september lanceert de sector Samenlevingsopbouw een online tool. Via deze app kan iedereen ervaren wat 'leven in armoede' betekent en wat de consequenties zijn van beleidskeuzes op diverse levensdomeinen. De tool bevat ook de lokale partijstandpunten hierover. Ons doel is het brede publiek ertoe te bewegen om met aandacht voor sociale thema's te stemmen.

SAMEN AAN DE SLAG MET HET BELEID

Na 14 oktober 2018 begint het echte politieke werk: met 'Ieders Stem Telt' zullen we lokale beleidsmakers aanporren tot kordaat sociaal beleid. Want lokale besturen kunnen écht wel het dagelijks leven verbeteren voor mensen en gezinnen die het moeilijk hebben in Zelzate.

MEER INFORMATIE:

Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen vzw
Lieke De Jans

T 09 265 84 70 | M 0491 344 109
Sint-Jacobsnieuwstraat 50, 9000 Gent
Lieke.de.jans@samenlevingsopbouw.be

Armoedebestrijding: nood aan een krachtdadig lokaal armoedebeleid

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

De armoede in ons land is nog steeds erg hoog. Een beperkte greep uit de cijfers:

- 15,5% van de Belgische bevolking leeft in armoede (in Vlaanderen is dat 10,5%).¹
- Wanneer we inzoomen op de armoederisicograad van de Belgische kinderen, stellen we vast dat dit cijfer oploopt tot 17,8%.
- Het leefloon voor een alleenstaande bedraagt momenteel 867 euro. De Europese armoedegrens - vastgelegd op 60 procent van het mediaaninkomen - ligt volgens een recente berekening op 1.115 euro.
- In 2016 deden 143.287 personen een beroep op één van de negen voedselbanken. Dit is een stijging van 17,3 % tegenover 2013².

Wie armoede bestempelt als een marginaal fenomeen heeft het verkeerd voor. Armoede is doorgedrongen tot grote lagen van onze samenleving. Zelfs een job geeft niet altijd de nodige bescherming tegen armoede.

Ook in Zelzate laat de problematiek van armoede zich voelen. Meer nog, de armoede in Zelzate is één van de hoogste van heel Oost-Vlaanderen.

- 18,4% van de kinderen in Zelzate of bijna 1 op 5 van de kinderen, werden in 2016 geboren in een kansarm gezin.³

1 Cijfers EU-SILC enquête 2016

2 Cijfers Belgische federatie van Voedselbanken

3 Cijfers Kind en Gezin

Armoede is echter niet enkel een kwestie van inkomen. Armoede is vooral een verstrikkend web van sociale uitsluitingen op verschillende levensdomeinen die sterk met elkaar verweven zijn, zoals onderwijs, werk, vrijetijdsbesteding, huisvesting, gezondheid,...

Armoedebestrijding moet dan ook gericht zijn op al deze levensdomeinen, zodat iedereen ten volle kan genieten van alle sociale grondrechten.

Op Europees, federaal en Vlaams niveau worden plannen voor armoedebestrijding opgemaakt, met concrete vooropgestelde resultaten en bijhorende indicatoren.

Ook de lokale besturen en OCMW's kunnen en moeten hierin hun rol opnemen en van een krachtig armoedebeleid een topprioriteit maken.

Door de afschaffing van sectorgebonden Vlaamse subsidies voor lokaal beleid komen de middelen voor bepaalde beleidsdomeinen⁴ in gedrang. Het is daarom belangrijk dat er budget vrijgemaakt wordt om lokaal sociaal beleid uit te voeren en te organiseren. Ook bij de integratie van gemeente en OCMW is het belangrijk dat de huidige kerntaken van het sociale beleid gegarandeerd blijven door als lokaal bestuur een maximale toegang tot de **sociale grondrechten** voor iedereen te verzekeren. Naast inhoud is voldoende budget een noodzakelijke randvoorwaarde om deze kerntaken uit te voeren.

ONZE OVERKOEPELENDE VOORSTELLEN

1. Er wordt voor de gemeente Zelzate, in het begin van de nieuwe bestuursperiode, een armoedeplan opgesteld, met concrete voorstellen waarvoor een duidelijk tijdspad wordt uitgetekend. Dit plan overkoepelt alle bevoegdheden (OCMW en gemeente) en alle thema's (wonen, onderwijs, arbeid, gezondheid, vrije tijd...).
2. De gemeente en het OCMW ontwikkelen een armoedebaarometer waardoor de toestand van armoede op verschillende levensdomeinen (wonen, onderwijs, vrije tijd,...) in Zelzate in kaart wordt gebracht en gemonitord kan worden.
3. Maatschappelijk kwetsbare groepen, armoedeverenigingen en middenveldorganisaties worden uitvoerig betrokken bij de planning, uitvoering en evaluatie van dit armoedeplan en de armoedebaarometer.

In deze prioriteitennota vind je verder nog 25 beleidsvoorstellen rond 8 grondrechten. Wat ons betreft maken deze voorstellen integraal deel uit van het lokaal armoedeplan van Zelzate voor de volgende beleidsperiode.

⁴ Cultuur, sport, jeugd, integratie, strijd tegen kinderarmoede, flankerend onderwijsbeleid, ontwikkelingssamenwerking.

1. Recht op mobiliteit

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

Een gebrek aan mobiliteit staat de realisatie van grondrechten in de weg. Goede, voldoende en betaalbare mobiliteit maakt het mogelijk om tot aan je werk, het OCMW, de kinderopvang, de school en vrijetijdsactiviteiten te geraken. Het leidt niet alleen tot praktische problemen, onvervulde mobiliteitsbehoeften kunnen ook het gevoel van maatschappelijke machteloosheid bevestigen of versterken.

We merken dat bewoners van Zelzate voor diverse vormen van dienstverlening, zoals een bezoek aan een specialist, een intakegesprek bij het CAW, voor kinderopvang, het volgen van een cursus inburgering of Nederlands,... zich moeten verplaatsen naar Eeklo of Gent. Maatschappelijk kwetsbare groepen hebben vaak geen auto en zijn op die manier afhankelijk van het openbaar vervoer. Het huidige aanbod van De Lijn is te beperkt en doet er omwille van de tussenstops heel lang over, zeker wanneer verplaatsingen moeten worden gecombineerd. Bv. het volgen van een cursus Inburgering in Gent en met de bus op tijd terug zijn om de kinderen van school te halen. Of bv. op tijd zijn om op je werk geraken, maar eerst met de bus je kinderen naar de kinderopvang in Wachtebeke brengen.

ONS VOORSTEL

4. De gemeente Zelzate onderzoekt een mogelijke uitbreiding van het openbaar vervoer en gaat hierover in overleg met o.a. de NMBS en De Lijn. De gemeente onderzoekt de inzet van alternatieve mobiliteitssystemen.

CONCREET

Er is vraag naar een vlottere busverbinding tussen Zelzate-Gent en Zelzate-Eeklo. Een busrit naar Eeklo duurt ongeveer 50 min en naar Gent zit je ongeveer 45 min op de bus. Met de auto doe je hetzelfde traject in de helft van de tijd. Een aanvullend aanbod met sneldiensten (zeker in de spits) is dan ook welkom.

In Zelzate is de dienstverlening zowel gemeentelijk, sociaal, commercieel, ... aan de Oostkant van het grondgebied gecentraliseerd. Voor de inwoners aan de Westkant is het dus noodzakelijk dat zij zich vlot naar de andere kant van Zelzate kunnen verplaatsen. Met de huidige busverbinding lukt dit niet vlot. We roepen de gemeente op om werk te maken van een pendelbus tussen de Oost- en Westkant.

Het plan om ook passagierstreinen toe te laten op de sporen tussen Gent en Zelzate leeft al jaren. We vragen dat de gemeente haar trekkersrol in dit dossier blijft opnemen.

Daarnaast kan de gemeente ook onderzoeken om alternatieve mobiliteitssystemen in Zelzate op te zetten of mogelijk te maken: zieken- en mindermobielenvervoer door vrijwilligers, aansluiten bij een autodeelsysteem (zoals bv. cambio), het inzetten van privébussen om werknemers uit Zelzate te vervoeren naar fabrieken en werkplaatsen die moeilijk of niet bereikbaar zijn met het openbaar vervoer, carpoolen of autodelen aanmoedigen (bv. door het invoeren van een gemeentelijke premie hiervoor), ...

2. Recht op goede hulpverlening

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

In onze grondwet staat dat elke persoon recht heeft op goede hulpverlening zodat iedereen een leven kan leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Deze wet staat onder druk:

- Heel wat mensen in armoede en andere kwetsbare groepen (mensen met een handicap, ouderen,...) krijgen niet de gepaste hulpverlening of niet de financiële tegemoetkomingen waarop ze recht hebben. Een combinatie van verschillende drempels zorgt ervoor dat deze groepen hun rechten niet opnemen en dus in onderbescherming leven. De fysieke bereikbaarheid van, en de beperkte communicatie over dienstverlening zijn in Zelzate de belangrijkste drempels.
- Meer en meer organisaties plooiën, door een tekort aan middelen, terug op hun basistaken. Inzet op preventie, tijdig opsporen, onthaal en nazorg vermindert daardoor, ook al is dit vaak buiten de wil van het personeel.
- Veel inwoners van Zelzate ervaren een vorm van isolement. Niet alleen door de beperkte mobiliteitsvoorzieningen, maar ook door het ontbreken van een sociaal netwerk. Een netwerk (vrienden, familie, burens en diensten) zorgt voor identiteit, verbondenheid en maatschappelijke participatie.

In Zelzate vallen een aantal risicogroepen op. In 2017 had 6,3% van de inwoners van Zelzate minstens één achterstallig krediet. In 2013 was dit nog 5,5%. Dit is het derde hoogste percentage voor Oost-Vlaanderen (na Gent en Ronse). Steeds meer mensen maken schulden, waardoor het nog problematischer wordt om uit de armoede te raken. Ook alleenstaande ouders en mensen met een migratieachtergrond hebben het moeilijk om een menswaardig leven te leiden. Zelzate telt 3,2% alleenstaande ouders en 18,6% inwoners met een niet-Belgische geboortenationaliteit.

ONZE VOORSTELLEN

5. De gemeente Zelzate investeert in de uitbreiding van de personeelsinzet van het OCMW en hun omkadering.
6. De gemeente Zelzate en het OCMW maakt haar aanbod kenbaar en bruikbaar op een proactieve en toegankelijke manier.
7. De gemeente Zelzate bouwt haar hulp- en dienstverlenend aanbod uit.
8. De gemeente Zelzate en het OCMW bedienen zowel de Oost- als Westkant van Zelzate.

CONCREET

Vooraf willen we nog even meegeven dat het niet onze bedoeling is om de beroepskrachten van het OCMW en de gemeente met de vinger te wijzen. We beseffen maar al te goed dat zij dag in dag uit het beste van zichzelf geven om een zo goed mogelijke hulp- en dienstverlening aan te bieden. Vandaar dat onderstaande aanbevelingen in de eerste plaats gericht zijn naar de toekomstige beleidsmakers van de gemeente en het OCMW van Zelzate.

5. De gemeente Zelzate investeert in de uitbreiding van de personeelsinzet van het OCMW en hun omkadering.

Het aantal hulpvragen bij het OCMW stijgt jaar na jaar en de aard ervan is complex. De cliënten van het OCMW worden met meerdere problemen tegelijk geconfronteerd. De multi-problematiek van de cliënten vraagt een **integrale en structurele aanpak** i.p.v. een terugplooiën op kernopdrachten.

We vragen dan ook **extra personeelsinzet** voor:

- **Een volledig rechtenonderzoek:** onderzoek bij elke intake de rechten van de cliënt op basis van zijn persoonlijk profiel en actualiseer dit op periodieke basis. Grijp als OCMW, het geïntegreerd breed onthaal aan om hierin grote stappen vooruit te zetten. Laat het toekennen van rechten niet exclusief zijn voor mensen die vertrouwd zijn met de hulpverlening of zelf een hulpvraag stellen. Neem als maatschappelijk werker zelf initiatief door mensen op te sporen, te informeren en actief te begeleiden zodat ze gebruik maken van de rechten die hen toekomen.
- **Kwalitatieve hulpverlening:** We vragen het OCMW om de extra inzet niet louter in kwantiteit, maar bovenal in de kwaliteit en effectiviteit van de hulpverlening te investeren. Door voldoende tijd te voorzien per cliënt kan er een relatie opgebouwd worden tussen hulpvrager en hulpverlener, die vertrekt vanuit vertrouwen in en mogelijkheden van de hulpvrager.
- **Het doorlopen van de 8 domeinen van de hulpverlening:** opsporen, benaderen, toeleiden toegang, onthaal, rechtendetectie, rechtenrealisatie en nazorg. De opdracht van de hulpverlener beperkt zich nog te vaak tot onthaal, rechtendetectie en realisatie. Met extra inzet vragen we om het hulpverleningsproces als één ondeelbaar pakket te beschouwen.
- **Samenwerking en netwerking:** aanwezigheid op het jeugdwelzijnsoverleg, organiseren van cliëntoverleg, ... Hoe sterker de actieve en persoonlijke kennis van de sociale kaart, hoe minder of gericht cliënten doorverwezen worden.

6. De gemeente Zelzate en het OCMW maakt haar aanbod kenbaar en bruikbaar op een proactieve en toegankelijke manier.

Mogelijk manieren om het aanbod meer **kenbaar** te maken:

- De **website van de gemeente en het OCMW** zijn toe aan herziening. De sites zijn moeilijk in gebruik. Info wordt bijvoorbeeld aangereikt in de vorm van een uittreksel van de gemeenteraad. Info over aanbod van diensten, toelages en premies is moeilijk terug te vinden of ontbreekt. In het gemeentelijk websiteonderzoek van het Nieuwsblad 2016, scoorde Zelzate 4,2/10. Maak de site op vanuit het perspectief van de burger. Heel wat organisaties in Zelzate zijn bereid om mee na te denken en tips te geven zodat de site voor een zo breed mogelijke groep inwoners bruikbaar is.
- Informeer inwoners van Zelzate over **premies, toelagen, tussenkomsten**. Informeer over voorwaardelijke rechten (vb. voortvloeiend uit leefloon, verhoogde tegemoetkoming), automatisch toegekende rechten (vb. sociaal tarief kinderopvang) en rechten voor een breed publiek (vb. toelagen afvalbeheer voor gezinnen met kinderen jonger dan 3 jaar). Benut **meerdere kanalen** zoals een infobrochure, pagina op de website, terugkerend item in de infokrant.
- Organiseer in het OCMW en gemeente minstens één **centraal onthaal** met gegarandeerde ruime openingsuren waar mensen zonder afspraak terecht kunnen met hun vragen en aanvragen. Organiseer daarnaast ook een outreachend onthaalmoment zodat West- en Oostkant vlot bediend blijft.

- Investeer in **persoonlijke communicatie**. Weet dat briefwisseling beperkt is in effect, en vul dit aan met belrondes, huisbezoeken en sms-berichten. Investeer in een netwerk rondom mensen die de brug kunnen slaan naar andere organisaties en diensten. Denk hierbij aan professionele **brugfiguren**. Ook (bovenlokale) **buddyprojecten** met vrijwilligers kunnen hierin een rol spelen, mits de mogelijkheid dat deze op lange termijn worden uitgebouwd zodat duurzame effecten worden bereikt.
- Geef prioriteit aan het kenbaar maken van cruciale rechten zoals **leefloon, verhoogde tegemoetkoming, inschrijving voor sociale huisvesting, tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, ...** Uit deze rechten vloeien vele andere voort. Ze zijn een hefboom in het leiden van een menswaardig leven.

Mogelijk manieren om het aanbod meer **bruikbaar** te maken:

- De **toekenning van rechten** dient zo eenvoudig mogelijk te gebeuren, door procedures kort en transparant te houden, papierwerk te beperken en zoveel mogelijk rechten automatisch toe te kennen. Enkele voorbeelden:
 - ◇ De tussenkomst in schoolkosten dient telkens opnieuw aangevraagd worden. Aan de toekenning gaat steeds een sociaal onderzoek vooraf. De toekenning van de tussenkomst zou voor wie een leefloon ontvangt, automatisch kunnen gebeuren.
 - ◇ Gezinnen kunnen na sociaal onderzoek gratis babymelk verkrijgen. Dit recht zou automatisch toegekend kunnen worden op basis van de verhoogde tegemoetkoming of op basis van doorverwijzing door Kind en Gezin.

We vragen aan de gemeente en het OCMW om te inventariseren welke **rechtentoekenningen** er **vereenvoudigd of geautomatiseerd** kunnen worden. Pak jaarlijks één van deze rechten aan.

- Niet elk toekenning is regelvrij te maken. **Ondersteun** als gemeente en OCMW, **personen in het vinden van informatie, het begrijpen van correspondentie en het in orde brengen en houden van administratie**. Vb. aanvraag inkomensattest, studietoelage... Neem dit op in de onthaalfunctie.
- Mensen die geen Nederlands, Frans of Engels spreken vinden moeilijk hun weg in de samenleving en de hulpverlening in het bijzonder. Verhoog de **inzet van tolken**. Dit betekent dat er voldoende middelen moeten voorzien worden door de gemeente en het OCMW om gebruik te kunnen maken van tolkdiensten.
- Schrijf officiële brieven en documenten in **eenvoudige, begrijpbare taal**.

7. De gemeente Zelzate bouwt haar hulp- en dienstverlenend aanbod uit.

Het aanbod van dienst- en hulpverlening in Zelzate is beperkt. Om toegang te hebben tot een breder aanbod, vb. dienstverlening van het CAW of CGG moet je je naar Gent of Eeklo verplaatsen. Dat is voor mensen met beperkte mobiliteitsmogelijkheden niet evident.

- Ondersteun de aanwezigheid van dienst- en hulpverlenende organisaties in Zelzate. Veranker de samenwerking tussen gemeente, OCMW en externe aanbieders op **één fysieke locatie**, bijvoorbeeld in het SAC gebouw. Het samenhuizen van verschillende organisaties en diensten bevordert kennisdeling, samenwerking en toeleiding. Het idee om CVBA Wonen een zitdag te laten houden in het SAC gebouw, juichen we toe. Laat ook, zoals dit in het recente verleden gebeurde, psychosociale begeleiding door het CAW plaatsvinden in het SAC gebouw.

Het aantal inwoners met minstens één achterstallig krediet steeg van 5,5 in 2013 naar 6,3% in 2017. Daarmee plaatst Zelzate zich meteen achter Gent en Ronse in de rang. OCMW Zelzate kan niet ingaan op alle vragen rond budgetbeheer en werkt met een wachtlijst. Doorverwijzen naar het CAW is geen oplossing. Ook daar overstijgt de vraag het aanbod.

- Zet in op een verregaande samenwerking tussen de gemeente, het OCMW en het CAW in de **hulpverlening aan mensen met schulden**. Het CAW is sterk in het preventieve luik en het groepsgericht werken vb. Budget-In-Zicht. Het OCMW heeft expertise in individuele schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer. Breid de inzet uit en spreek af wie welke taken op zich neemt.

De uitbouw van het aanbod gaat niet enkel over méér aanbod maar ook over betere samenwerking. Deze **samenwerking** kan zowel **intergemeentelijk als supra-gemeentelijk** vorm krijgen.

- Continueer en optimaliseer de samenwerking tussen het Agentschap Integratie en Inburgering in het kader van de verplichte inburgering. Blijf een stimulerend beleid boven een sanctionerend beleid stellen. Activeer daarnaast ook de groep rechthebbende inburgeraars om zich voor een cursus in te schrijven.
- Bundel de krachten en zet middelen in over de gemeenten heen om psychologen en pedagogen te betalen. Vb. In Evergem koopt de gemeente psychologische zorg in bij de psychologische dienst van OCMW Gent. Ook het CAW is hiervoor aanspreekbaar. Het CAW stelt vast dat er heel wat opvoedingsvragen zijn binnen de gezinnen die ze bereiken.

Een gevoel van isolatie, geen 'thuis' vinden in Zelzate, is een vaak gehoord signaal. Er zijn **verschillende laagdrempelige ontmoetingsplaatsen** nodig waar mensen anderen kunnen ontmoeten.

- Ondersteun als gemeente een **huis van het kind**, zowel als samenwerkingsverband als fysieke plek. Maak van het huis van het kind dé lokale info-, ondersteunings- en ontmoetingsplek voor gezinnen in Zelzate. De ontmoetingsfunctie kan verstevigd worden met een ruilwinkel of speltheek. De ondersteuningsfunctie kan kracht bijgezet worden door in samenwerking met omliggende gemeenten opvoedingsondersteuning voor gezinnen met kinderen ouder dan 3 jaar in te richten.
- Zorg aan beide kanten van de gemeente voor **ontmoetingskansen voor senioren**. Op dit moment is er aan de Oostkant geen ontmoetingsaanbod meer.
- Ga bij de uitbouw van de **sociale kruidenier** ook voor een **ontmoetingsplaats** in functie van armoedebestrijding. Haal inwoners met financiële moeilijkheden uit hun isolement, zorg voor een luisterend oor bij een tas gratis koffie/thee. Faciliteer ontmoeting door fysieke ruimte en aanbod te voorzien zoals een sociaal wassalon, vorming en info.
- Bouw minstens één ontmoetingsplek uit tot een **geïntegreerde basisvoorziening**. Inwoners van Zelzate kunnen er niet alleen elkaar ontmoeten, maar ook een vraag stellen aan een hulpverlener en info bekomen over de dienstverlening in Zelzate. Een basisvoorziening is een lokale ankerplaats met een samenhangend aanbod van ontmoeting, hulpverlening, vrije tijd, vorming en belangenbehartiging, gerealiseerd door sterke partnerschappen. Doordat organisaties zoals CAW, OCMW, Kind en Gezin, ... hun aanbod afstemmen en centraliseren op één plek, kan er makkelijk geschakeld worden van een koffie in de ontmoetingsruimte naar een gesprek met een hulpverlener, van winkelen bij de sociale kruidenier naar een vorming over budgetbeheer, van speelgoed uitlenen bij de speltheek naar een consultatie bij Kind en Gezin.

8. De gemeente Zelzate bouwt haar hulp- en dienstverlenend aanbod uit.

In bovenstaande aanbevelingen verwezen we meermaals naar het bedienen van zowel de Oost- als Westkant. We vragen dit ondermeer voor de ontmoetingsmogelijkheden van senioren, en de onthaalfunctie van de gemeente en het OCMW.

Het OCMW is enkel aanwezig in het SAC gebouw. Om de Westkant te bedienen worden er meer huisbezoeken gepland zodat mensen zich niet moeten verplaatsen. Een wekelijkse **zitdag van een maatschappelijk werker** in het **dienstencentrum de Kastanje** is een aanvullend voorstel om beide kanten in Zelzate vlot te blijven bedienen.

3. Recht op goede gezondheidszorg

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

Mensen in armoede hebben gemiddeld te maken met een slechtere gezondheid, een lagere levensverwachting en stellen gezondheidszorgen ook vaker dan anderen uit. Door een slechte leef- en werkomgeving worden ze vaker ziek. Vanwege hun financiële zorgen en andere besommeringen is gezondheidszorg voor hen vaak geen prioriteit. Een dak boven het hoofd, een job en eten op de plank gaan vaak vóór op de uitgaven voor de eigen gezondheidszorg. De betaalbaarheid van de zorg is en blijft een knelpunt voor wie in armoede leeft. De gezondheidskosten souperen immers een grote hap uit het huishoudbudget op.

- *Een hoogopgeleide man van 25 heeft nog 46 gezonde levensjaren voor de boeg terwijl een laagopgeleide man dan nog maar 28 gezonde jaren in het verschiet heeft. Laagopgeleide vrouwen sterven 6 jaar vroeger, bij mannen is dat verschil zelfs 8 jaar.⁵*
- *1 op de 5 mensen met een laag inkomen stelt een doktersbezoek uit omwille van financiële redenen. Het aantal mensen dat medische zorg heeft moeten uit- of afstellen om financiële redenen is verviervoudigd tussen 2008 en 2015.*
- *72 procent van de personen die een beroep doen op een OCMW of op een CAW voelt zich psychisch niet goed.⁶*

ONZE VOORSTELLEN

9. De gemeente Zelzate zet een aantal acties op zodat alle inwoners van Zelzate, ook zij die het moeilijk kunnen betalen, terecht kunnen bij huisartsen en tandartsen.

10. De gemeente Zelzate maakt een plan op om het aantal huisartsen, psychologen en andere specialisten in Zelzate te laten stijgen.

11. De gemeente Zelzate richt een stedelijke 'werkgroep Gezondheid' op waarin verschillende diensten samen nadenken hoe ze de gezondheid van de Zelzatenaar - met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen - kunnen verbeteren.

CONCREET

9. De gemeente Zelzate zet een aantal acties op zodat alle inwoners van Zelzate, ook zij die het moeilijk kunnen betalen, terecht kunnen bij huisartsen en tandartsen.

Mogelijke acties die de gemeente en het OCMW kunnen voeren zijn:

- **Promotie van de derdebetalersregeling bij huisartsen en tandartsen**

Huisartsen zijn verplicht om bij patiënten die verhoogde tegemoetkoming bij de mutualiteit hebben, het derdebetalerssysteem toe te passen. Dit systeem laat toe dat patiënten enkel het remgeld betalen, zoals bij de apotheek. De terugbetaling van het ziekenfonds wordt rechtstreeks aan de arts gestort. Het remgeld voor patiënten met verhoogde tegemoetkoming bedraagt bij de huisarts € 1 of € 1,5. Voor dit lage bedrag kan elke patiënt met verhoogde tegemoetkoming naar de huisarts. Hetzelfde geldt bij de tandarts, met dat verschil dat de tandarts niet verplicht is om de derdebetalersregeling bij mensen met verhoogde tegemoetkoming toe te passen.

⁵ Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid, persbericht 26 januari 2018

⁶ <http://www.geestelijkgezondvlaanderen.be/feiten-cijfers>

Het nadeel is dat heel wat artsen niet spontaan bij patiënten polsen of ze recht hebben op verhoogde tegemoetkoming. Daarnaast zijn ook heel wat patiënten niet op de hoogte van deze regeling, waardoor ze het derdebetalerssysteem niet aanvragen bij de huisarts of tandarts.

- **Duidelijke communicatie over de kaart voor dringende medische hulpverlening**

Als je in België een onwettig verblijf hebt, dan heb je recht op dringende medische hulp. Dit houdt in dat in een bepaald aantal gevallen het OCMW de medische kosten betaalt voor de dringende medische hulp van die persoon. Het OCMW vordert die kosten terug van de overheid.

- **Het voorzien van een aanvullende steun voor medische kosten via het OCMW**

Heel wat mensen kunnen hun medische kosten niet (meer) betalen. Het OCMW zou, naar voorbeeld van heel wat andere OCMW's, in bepaalde gevallen een aanvullende steun kunnen voorzien voor hen.

10. De gemeente Zelzate maakt een plan op om het aantal huisartsen, psychologen en andere specialisten in Zelzate te laten stijgen.

Er is een groot tekort aan huisartsen in Zelzate. Heel wat huisartsen kampen met lange wachtlijsten. Na elk overlijden van een arts, worden die wachtlijsten langer. Ook van specialisten is er in Zelzate slechts een heel klein aanbod. Daarbij is er vooral een grote nood aan meer psychologen. Nu moeten mensen, willen ze een specialist zoals een psycholoog bezoeken, hiervoor meestal naar Eeklo of Gent. Een mogelijkheid om meer psychologische zorg in Zelzate aan te bieden is hiervoor, mits een financiële vergoeding, samen te werken met de psychologische dienst van het CAW Oost-Vlaanderen of het OCMW van Gent. Dit gebeurt bv. in Evergem en Lochristi, waar de gemeenten psychologische zorg inkopen bij de psychologische dienst van het OCMW van Gent.

11. De gemeente Zelzate richt een stedelijke 'werkgroep Gezondheid' op waarin verschillende diensten samen nadenken hoe ze de gezondheid van de Zelzatenaar - met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen - kunnen verbeteren.

Deze werkgroep kan acties opzetten om de gezondheid van de bevolking van Zelzate te verbeteren. Mogelijke acties kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Preventieve acties rond stress en emotioneel welbevinden: zie bv. op www.partijgezondegemeente.be
- Acties rond gezonde voeding via bv. de sociale kruidenier of de voedselbedeling.
- Acties rond luchtvervuiling: de werkgroep kan de resultaten opvolgen van het grootschalig onderzoek 'Curieuze Neuzen' waarbij de Universiteit Antwerpen, de VMM en De Standaard de luchtkwaliteit in Vlaanderen, waaronder Zelzate, in kaart brengen. Op basis daarvan kan de werkgroep dan acties opzetten in overleg met verschillende actoren, zoals met de industrie.

4. Recht op betaalbare en goede woningen

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

Iedereen heeft het recht om menswaardig te wonen. Toch blijkt dat velen het hoe langer hoe moeilijker krijgen om dit recht op wonen volwaardig in te lossen. De kosten die naar huisvesting gaan, stijgen jaar na jaar. Mensen in armoede hebben het dan ook erg moeilijk op dit domein. Door onvoldoende aanbod in de sociale huisvesting zijn velen aangewezen tot een zoektocht op de private huurmarkt. Het risico om terecht te komen in een dure woning of een woning van mindere kwaliteit is zeer groot. De negatieve gevolgen van zulke woningen voor de gezondheid, de onderwijsprestaties van de kinderen, financiën,... zijn vaak niet te overzien. Betaalbare en toch kwaliteitsvolle woning vinden, is een onhaalbare kaart voor velen.

Nochtans is kwaliteitsvol en betaalbaar wonen een basisvoorwaarde om aan het algemeen welzijn van kwetsbare mensen te werken. Uithuiszettingen en thuisloosheid loeren anders al snel om de hoek.

Enkele cijfers voor Zelzate tonen aan dat er een woonnood is voor heel wat kwetsbare gezinnen in Zelzate:

- *Begin 2018 staan er bij CVBA Wonen 372 kandidaat-huurders op de wachtlijst.*
- *De gemiddelde wachttijd voor een sociale woning in Zelzate bedraagt 3 jaar.*

Niet alleen het betaalbaar wonen staat onder druk, ook meer en meer mensen kunnen hun energie- en waterkosten niet meer betalen. De distributienetbeheerder kan energiegebruikers nog steeds volledig afsluiten van aardgas of elektriciteit. Ook een watermaatschappij kan de kraan volledig toedraaien. In een aantal wettelijk bepaalde situaties - bv. onveiligheid, fraude, problematische verhuis en leegstand of gevaar voor de volksgezondheid – beslissen ze zelf over de afsluiting. In andere gevallen is een advies van de Lokale Adviescommissie (LAC) vereist. Vooraleer de LAC beslist, dient het OCMW een sociaal onderzoek te doen om de sociale en financiële situatie samen met de betrokkene in te schatten. De LAC-werking is dé lokale spil in de strijd tegen energie- en waterarmoede.

- *In 2016 werden in Vlaanderen na LAC-advies 1184 huishoudens afgesloten van elektriciteit en 1567 van aardgas⁷.*
- *2179 huishoudens werden van water afgesloten na een LAC-beslissing⁸.*

Wij vinden volledige afsluitingen mensenwaardig. Het creëert leefsituaties waarbij je terugvalt op overlevingsstrategieën om te voorzien in je dagelijkse levensbehoeften. Het werkt sociaal isolement in de hand en ontnemt je net de kracht om de situatie te veranderen.

Ook in Zelzate laat de problematiek van energie- en waterarmoede zich voelen:

- *Eind 2015 waren 116 huishoudens voor hun elektriciteit en 64 huishoudens voor hun aardgas afhankelijk van een budgetmeter in Zelzate.*

⁷ VREG, Sociaal rapport 2016.

⁸ VMM, Statistieken toepassing Algemeen Waterverkoopreglement 2016.

ONZE VOORSTELLEN

12. Het gemeentelijk woonloket, wordt laagdrempeliger en beter bekend gemaakt. Het woonloket breidt ook uit tot een woon- én energieloket, waar alle inwoners terecht kunnen met hun woon- en energievragen. De gemeente of OCMW voorziet een betaalbaar aanbod voor klusjes in huis.

13. De gemeente Zelzate onderneemt actie zodat er voldoende betaalbare en kwalitatieve huurwoningen in Zelzate zijn.

14. Er komt een partnerschap tot stand tussen het OCMW en CAW om uithuiszettingen op de private huurmarkt te voorkomen.

15. De gemeente Zelzate en het OCMW breiden het aantal noodwoningen uit.

16. De sociale huisvestingsmaatschappij CVBA Wonen houdt een zitmoment in het OCMW.

CONCREET

12. Het gemeentelijk woonloket, wordt laagdrempeliger en beter bekend gemaakt. Het woonloket breidt ook uit tot een woon- én energieloket, waar alle inwoners terecht kunnen met hun woon- en energievragen. De gemeente of OCMW voorziet een betaalbaar aanbod voor klusjes in huis.

De gemeentelijke dienstverlening rond wonen, die aangeboden wordt op het woonloket van de gemeente, is nu weinig bekend bij de Zelzatenaar. Toch zitten heel wat huurders, verhuurders en eigenaars met heel wat vragen rond wonen. We pleiten er daarom voor dat het woonloket maatregelen neemt om haar werking beter bekend te maken en ook laagdrempeliger te maken. Daarnaast vragen we dat de dienstverlening, die zich nu enkel op wonen richt, ook wordt uitgebreid naar dienstverlening rond energie, zodat inwoners er ook terecht kunnen met hun energievragen (bv. hoe bereken ik de goedkoopste energieleverancier, hoe verander ik van energieleverancier, welke premies kan ik krijgen om mijn woning energiezuinig te renoveren, ...). Ook het aanbod van andere woonactoren (bv. huurdersbond, SVK, SHM, ...) en Vlaamse steunmaatregelen rond wonen en energie kan door het woon- en energieloket beter bekendgemaakt worden.

Daarnaast stellen wij ook een grote vraag naar een betaalbaar aanbod voor klusjes in huis vast (bv. onderhoud tuin, kleine herstelwerken, hulp bij verhuizen,...). We vragen dat de gemeente of het OCMW deze dienstverlening opzet aan een betaalbaar tarief (bv. via WijkWerken).

13. De gemeente Zelzate onderneemt actie zodat er voldoende betaalbare en kwalitatieve huurwoningen in Zelzate zijn.

We pleiten er voor dat via de inzet van eigen middelen en door het aanbieden van ondersteuning aan verhuurders, het aanbod van private huurwoningen in de gemeente op peil wordt gehouden. Om dit te bereiken zou Zelzate de volgende initiatieven kunnen ondernemen:

- **De gemeente investeert in het uitbreiden van het aantal woningen van het Sociaal Verhuurkantoor (SVK):**
 - ◇ De gemeente maakt het SVK meer bekend en maakt actief reclame bij eigenaars.
 - ◇ De gemeente kan premies geven aan eigenaars die hun woning via het SVK willen verhuren.
 - ◇ De gemeente biedt lokale renovatiepremie aan voor eigenaars die hun woning via het SVK willen verhuren.
 - ◇ De gemeente zoekt actief naar voldoende grote woningen voor grote gezinnen, want daar is er een groot gebrek aan.

- **De gemeente Zelzate ondersteunt de (kleine) verhuurders van Zelzate:**

Ze doet dit door het woonloket te laten uitgroeien tot een loket waar niet alleen huurders en eigenaars, maar ook verhuurders terecht kunnen met al hun vragen rond verhuren. Via de website, het infomagazine, folders en infoavonden worden verhuurders geïnformeerd over specifieke premies, acties, groepsaankopen,

- **De gemeente Zelzate zet een gratis 'renovatie-begeleider' in:**

De gemeentelijke renovatie-begeleider kan verhuurders (maar ook eigenaars met een laag inkomen) ondersteunen bij het uitvoeren van renovatiewerken. In deze begeleiding op maat zit zowel een ondersteuning voor, tijdens als na de werken (o.a. in kaart brengen op welke premies ze beroep kunnen doen, offertes opvragen, ...). Op die manier kunnen verhuurders (en eigenaars met een laag inkomen) sneller worden overhaald om noodzakelijke werken uit te voeren om de kwaliteit en de energiezuinigheid van hun woning te verbeteren.

14. Er komt een partnerschap tot stand tussen het OCMW en CAW om uithuiszettingen op de private huurmarkt te voorkomen.

Heel wat gezinnen worden uit hun huis gezet omdat ze de huur niet meer kunnen betalen of omwille van leefbaarheidsproblemen. Het team 'preventieve woonbegeleiding Gent-Eeklo' van het CAW is opgericht om uithuiszettingen te vermijden. De sociale huisvestingsmaatschappijen van Zelzate werken reeds samen met dit team en sturen systematisch huurders die dreigen uit huis gezet te worden, naar hen door. Op die manier werden al heel wat uithuiszettingen bij sociale huurders vermeden. Op de private huurmarkt blijft het aantal uithuiszettingen echter heel hoog. Het OCMW wordt steeds bij elke dreigende uithuiszetting op de hoogte gebracht, maar heeft de tijd niet om deze gezinnen heel intensief te gaan begeleiden om een uithuiszetting te vermijden. Daarom raden we het OCMW aan om samen te werken met het team 'preventieve woonbegeleiding' zodat het CAW deze intensieve begeleiding op zich kan nemen.

15. De gemeente Zelzate en het OCMW breiden het aantal noodwoningen uit.

Op dit moment beschikt het OCMW over 3 noodwoningen. Dit is echter veel te weinig voor de grote nood aan tijdelijke opvang. Daarom pleiten we voor een forse uitbreiding van het aantal noodwoningen. Een mogelijkheid zou bijvoorbeeld zijn dat de gemeente en het OCMW de appartementen boven het Sociaal Huis die nu vrij staan, inrichten als noodwoning.

Daarnaast zijn we voorstander om deze noodwoningen onder te brengen in een intergemeentelijk crisisopvangnetwerk. Door samen te werken met andere gemeenten vergroot je het aantal noodwoningen waar mensen gebruik van kunnen maken. Het crisisopvangnetwerk in Zuid-Oost-Vlaanderen en het Waasland zijn daar voorbeelden van. Zo beschikt het opvangnetwerk van Zuid-Oost-Vlaanderen (dat is een samenwerking van de OCMW's binnen de Lokale Politiezone Vlaamse Ardennen en Brakel/Zwalm/Horebeke) over 12 crisiswoningen. De begeleiding die bij de crisiswoning hoort, wordt opgenomen door het CAW en richt zich specifiek op het zoeken naar een andere woning, of indien nodig, het zoeken naar gespecialiseerde opvang. Voor deze begeleiding wordt tussen het CAW en deelnemende OCMW's een samenwerking afgesloten. Voor het gebruik van een crisiswoning wordt door alle OCMW's een vast bedrag per dag aangerekend, zo is er geen verschil tussen buurgemeenten.

16. De sociale huisvestingsmaatschappij CVBA Wonen houdt een zitmoment in het OCMW.

Door aanwezigheid van CVBA Wonen in het OCMW, kunnen mensen van de Oost-kant vlotter terecht bij CVBA wonen. Dit bevordert ook vlottere doorverwijzing vanuit het OCMW.

5. Recht op werk

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

Er zijn te weinig kansen voor laaggeschoolden om langdurig aan het werk te gaan. Nochtans is toegang tot volwaardig werk voor kwetsbare mensen een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren in de samenleving en biedt het kansen op verdere persoonlijke en professionele ontwikkeling. Werkzoekenden worden vandaag intensief begeleid naar een nieuwe job, met een beroepsopleiding en/of werkervaring waar nodig. Aandacht voor kansengroepen is daarbij een absolute prioriteit. Mensen met een arbeidshandicap, vluchtelingen, laaggeschoolden of mensen van andere origine mogen niet uit de boot vallen. Daarom is meer maatwerk nodig in de begeleiding en de inschakeling van kansengroepen op de arbeidsmarkt.

Emanciperende activering i.p.v. disciplinerende activering moet hierbij de norm zijn. Hierbij staat realisatie van alle sociale grondrechten centraal vanuit een integrale aanpak zodat de weg naar werk mogelijk wordt.

Enkele relevante cijfers voor Zelzate:

- *De gemiddelde jeugdwerkloosheid in 2017 was 19%.*
- *De werkloosheid kende in 2017 een gemiddelde van 9,2% (Arvastat), dat is hoger dan het regionale (6,3%), provinciale (6,9%), en Vlaamse gemiddelde (7%). Als we de cijfers van naderbij bekijken, zien we dat 57% van deze niet werkende werkzoekenden (NWWZ) laaggeschoold is en 21% van de NWWZ jonger dan 25 is.*
- *Maar liefst 89% van Zelzatese werkzoekenden wordt door Arvastat gecatalogeerd als 'specifieke doelgroep' (arbeidshandicap, <25 jaar, 55+, laaggeschoold, ...); dit vraagt dus specifieke actie.*

ONZE VOORSTELLEN

17. De gemeente Zelzate maakt werk van voldoende (flexibele) plaatsen in de kinderopvang.

18. De gemeente Zelzate zet in op de creatie van extra jobs en meer specifiek op die voor laaggeschoolde functies.

19. De gemeente Zelzate ontwikkelt een transparant vrijwilligersbeleid.

CONCREET

17. De gemeente Zelzate maakt werk van voldoende (flexibele) plaatsen in de kinderopvang.

We vragen dat de gemeente het bestaande aanbod uitbreidt zodat er voldoende nabije, kwaliteitsvolle en betaalbare kinderopvang aanwezig is in Zelzate. Met een voldoende aanbod kinderopvang speelt de gemeente in op een directe behoefte van jonge ouders. Kinderopvang is eveneens een instrument in de bestrijding tegen (kinder) armoede.

Daarnaast pleiten we er ook voor dat Zelzate ook voldoende flexibele opvangplaatsen in de kinderopvang voorziet voor mensen die een opleiding volgen of werkzoekend zijn. Dat betekent dat er de gemeentelijke opvanginitiatieven plaatsen worden voorzien voor flexibele vragen: noodopvang, kortstondige opvang, opvang buiten de kantooruren. Daarnaast moeten er ook opvangmogelijkheden 's avonds en in het weekend voorzien worden voor de combinatie gezin-werken en gezin-studeren.

Huidige situatie in Zelzate:

- In de Zelzatese kinderopvang is er pas plaats vrij vanaf september 2019. Bij de onthaalouders vanaf september 2018.
- Het is niet makkelijk om personeel te vinden. Er is wegens ziekte veel verloop.
- Wie geen plaats vindt in Zelzate wordt vaak doorgestuurd naar Wachtebeke.

18. Zelzate zet in op de creatie van extra jobs en meer specifiek op die voor laaggeschoolde functies.

De gemeente Zelzate moet bij voorkeur werkgever blijven voor laaggeschoolde functies. Meer en meer besteden gemeenten bijvoorbeeld hun poetswerk, hun groenonderhoud, de keuken van de dienstencentra, voor- en naschoolse opvang, ... uit aan privébedrijven. In de praktijk wil dit zeggen dat laaggeschoolden voor deze jobs te werk gesteld worden in privébedrijven. Echter, als het bedrijf waarvoor zij werken twee jaar later de aanbesteding niet meer binnenhaalt, verliezen ze hun job. Bovendien zijn de werkomstandigheden vaak ook minder goed. Zo wordt bijvoorbeeld de werkdruk bij die particuliere organisaties systematisch verhoogd om toch maar aan de voorwaarden van de oproep te kunnen voldoen. Daardoor vallen de meest kwetsbare groepen opnieuw uit de boot. We vragen daarom dat Zelzate ervoor kiest om enkel gebruik te maken van uitbesteding als de opdracht zo gespecialiseerd en uitzonderlijk is dat het moeilijk is om deze zelf uit te voeren.

Ook binnen haar eigen diensten biedt Zelzate meer arbeidskansen (stageplaatsen, art 60,...) voor laaggeschoolde functies. De nodige begeleiding wordt voorzien zodat de leeransen uit deze trajecten optimaal worden benut.

19. De gemeente Zelzate ontwikkelt een transparant vrijwilligersbeleid.

Zowel binnen de gemeentelijke diensten als bij verschillende lokale organisaties zijn vrijwilligers actief. De gemeente richt een lokaal vrijwilligerspunt op of ontwikkelt een degelijke website/applicatie waarop vrijwilligers en organisaties elkaar kunnen vinden.

Het huidig gemeentelijk vrijwilligersbeleid wordt verder uitgebouwd zodat meer inwoners de weg naar vrijwilligerswerk vinden en (toekomstige) vrijwilligers er met al hun vragen omtrent vrijwilligerswerk terecht kunnen.

6. Recht op gelijke onderwijskansen

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

Een kwaliteitsvol onderwijssysteem moet alle kinderen de mogelijkheden bieden om zich maximaal te ontwikkelen op basis van eigen talenten en interesses. Helaas toont onderzoek aan dat de slaagkansen van de leerlingen vooral bepaald worden door hun sociale afkomst. Naast deze socio-economische positie van gezinnen worden ongelijke kansen in het onderwijs ook veroorzaakt door taalachterstand en de kloof tussen de thuiscultuur en de schoolcultuur. Het onderwijs, zoals het vandaag georganiseerd is, bevestigt en versterkt zelfs de sociale ongelijkheid waarmee kinderen de school binnenstappen. Volgens de OESO scoort België bovendien bijzonder slecht als het gaat om onderwijskansen voor mensen met een andere etnische achtergrond. Wil een samenleving ervoor zorgen dat kinderen met een lagere socio-economische afkomst evenveel kans maken om het diploma van hun voorkeur te behalen, dan moet deze complexe problematiek integraal worden aangepakt.

Voor wat de situatie in Zelzate betreft, lijken volgende cijfers ons relevant:

- 29,7% leerlingen uit de lagere school ontvangen een schooltoelage. (Oost-Vlaanderen: 23%)⁹
- 18,4% van de kinderen in Zelzate wordt in een kansarm gezin geboren. Dit ligt een pak hoger dan het Oost-Vlaams cijfer van 12%.
- 30% van de leerlingen uit de lagere school woont in een gezin waar de moeder laaggeschoold is.¹⁰

ONZE VOORSTELLEN

20. De gemeente Zelzate voorziet budget voor het organiseren van huistaakbegeleiding op de school.

21. De gemeente Zelzate zet een brugfiguur of onderwijsopbouwwerker op de lagere scholen in.

CONCREET

20. De gemeente Zelzate voorziet budget voor het organiseren van huistaakbegeleiding op de school.

Leerkrachten geven soms huiswerk mee dat niet alleen betrokkenheid van ouders maar echte ondersteuning van ouders veronderstelt. Je zal als kind maar opgroeien in een context die dit niet kan geven. Een huiswerkklas gedragen door bv. vrijwilligers van De Katrol kan een aanvullend aanbod zijn waar leerlingen onder begeleiding hun huiswerk maken. Om alles in goede banen te leiden is het aanstellen van een coördinator noodzakelijk. Daarom vragen we aan de gemeente Zelzate om hiervoor de nodige middelen te voorzien zodat huistaakbegeleiding op de lagere scholen kan worden opgestart.

21. De gemeente Zelzate zet een brugfiguur of onderwijsopbouwwerker op de lagere scholen in.

Brugfiguren of onderwijsopbouwwerkers versterken het contact tussen ouders en het schoolteam. Kinderen krijgen betere leer- en ontwikkelingskansen als ouders nauwer betrokken worden bij de schoolwerking. Brugfiguren vormen de brug tussen ouders en scholen en gaan aan de slag met een schoolteam over hoe ze ouderbetrokkenheid kunnen vergoten.

Een brugfiguur of onderwijsopbouwwerker kan zorgen voor:

- Het vergroten van kennis zowel bij ouders, over het schoolgebeuren en alles wat erbij komt kijken, als bij de leerkrachten, over de leefwereld van kinderen uit maatschappelijk kwetsbare gezinnen.
- De brug maken tussen leerkrachten, teams en gezinnen.
- Het bespreekbaar maken van drempels of moeilijkheden, zowel langs de kant van de gezinnen als langs de kant van scholen.
- Het stimuleren van het gebruik van de signalenkaart bij de schoolteams. De signalenkaart is ontworpen om leerkrachten te ondersteunen bij het detecteren van (kans)armoede.

⁹ Cijfers sociale planning Provincie Oost-Vlaanderen

¹⁰ Cijfers sociale planning Provincie Oost-Vlaanderen

7. Recht op een goede buurt om in te leven

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

In sommige wijken staat het recht op een leefbare woonomgeving onder druk: bewoners gaan er niet alleen gebukt onder de gevolgen van een persoonlijk leven in armoede, ook het onderlinge samenleven in de buurt, slechte woonkwaliteit, de fysieke woonomgeving, het voorzieningenaanbod in de buurt... baart hen zorgen. De leefomgeving is voor mensen belangrijk: het is de ruimte waarbinnen ze zich ontplooiën en belangrijke relaties aangaan. De vaak negatieve berichtgeving over deze buurten werkt de stigmatiserende beeldvorming nog in de hand. Lokale besturen hebben verschillende hefboomen ter beschikking om tegemoet te komen aan de noden van deze buurten en haar bewoners.

ONZE VOORSTELLEN

22. De gemeente Zelzate maakt werk van (gedeelde) kwalitatieve ruimte voor diverse doelgroepen in elk deel van de gemeente.

23. De gemeente Zelzate blijft verder investeren in het leefbaar houden van haar aandachtsbuurten.

CONCREET

22. De gemeente Zelzate maakt werk van (gedeelde) kwalitatieve ruimte voor diverse doelgroepen in elk deel van de gemeente.

In de verschillende buurten in Zelzate is er vraag naar kwalitatieve publieke ruimte. Er is vraag om de open ruimte optimaal te benutten voor spel en ontmoeting. (bv. petanque en zitbanken voor ouderen, schommels voor kinderen, een basketplein voor jongeren, volkstuintjes om te tuinieren...) Belangrijk is om aandacht te hebben voor meer groen en kleine speel- en ontmoetingsmogelijkheden.

Om aan deze vraag te beantwoorden, kan de bestaande publieke ruimte heringericht worden of kan er nieuwe publieke ruimte worden gecreëerd. Een tijdelijke invulling van braakliggende terreinen/panden kan hierbij een dankbare impuls zijn, mits de nodige afspraken (bv. modelovereenkomst). Ook kleine ingrepen in het straatbeeld kunnen hierbij uitnodigend of verfraaiend werken (bv. zitbank, geveltuin, klein groenelement, ...).

Het is belangrijk om de buurtbewoners, in het bijzonder de jongeren, van bij het begin te betrekken bij het (her) inrichtingsproces; om samen met hen de functies en de invulling vorm te geven. Zo worden zij mede-eigenaar, wat de gedragenheid door de buurt enkel ten goede komt. Zo wordt ook de dialoog tussen de verschillende buurtbewoners bevorderd.

23. De gemeente Zelzate blijft verder investeren in het leefbaar houden van haar aandachtsbuurten.

Voor elke aandachtsbuurt (Klein Rusland, Groenplein, wijk Withoek) stelt de gemeente Zelzate een buurtplan op en betreft daarbij zo veel mogelijk bewoners. Bij de opmaak van een buurtplan is het belangrijk om eerst de buurten via een buurtanalyse in kaart te brengen. Van daaruit kan in participatie met de bewoners een visie op de wijk worden opgesteld. Belangrijk hierbij is dat de gemeente inzet op de juiste methodieken en ondersteuning zodat alle bewoners mee kunnen werken. Dit wil zeggen het opzetten van een participatief traject op maat van maatschappelijk kwetsbaren.

8. Recht op vrije tijd, cultuur en sport

WAAR MAKEN WIJ ONS ZORGEN OVER

Deelnemen aan cultuur, jeugdwerk en sportactiviteiten is een recht voor iedereen. Iedereen moet de kans krijgen om aan culturele of sportieve activiteiten deel te nemen. Helaas beschikt niet iedereen over die mogelijkheden. Tal van belemmeringen staan immers in de weg. De financiële drempel is maar één van de vele drempels die kansengroepen hun toegang tot vrije tijd belemmeren. Daarnaast zijn er minder zichtbare belemmeringen. Hierbij gaat het niet alleen over de afwezigheid van een geschikt aanbod, maar ook over een gebrek aan ondersteuning en toeleiding naar cultuur, vrije tijd en sport, een gebrek aan vervoer of opvang, een beperkt sociaal netwerk, schaamtegevoel, geen aangepaste informatie, gebrek aan cultureel kapitaal, ...

ONZE VOORSTELLEN

24. De gemeente Zelzate sluit zich aan bij het systeem van de UITPAS. De gemeente organiseert samen met partners een breder en laagdrempelig vrijetijds- en cultuuraanbod voor (kwetsbare) gezinnen met kinderen.

25. De gemeente Zelzate creëert extra ontmoetingsplekken voor kinderen en jongeren in de openbare ruimte en onderzoekt de behoefte bij jongeren om een jeugdhuis in Zelzate op te richten.

CONCREET

24. De gemeente Zelzate sluit zich aan bij het systeem van de UITPAS. De gemeente organiseert samen met partners een breder en laagdrempelig vrijetijds- en cultuuraanbod voor (kwetsbare) gezinnen met kinderen.

De UiTPAS is een soort klantenkaart waarmee je kan deelnemen aan vrijetijdactiviteiten (sport, cultuur, kampen voor kinderen, ...) en via het sparen van punten regelmatig kortingen krijgt op deze activiteiten. Personen en gezinnen die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming hebben recht op een UiTPAS met kansentarief. Daarmee betaal je 80% minder voor elke vrijetijdsactiviteit die is aangesloten bij het UiTPAS-systeem.

Heel wat steden en gemeenten hebben reeds een UiTPAS. Zo heeft de stad Gent een eigen UiTPAS, maar ook heel wat gemeenten uit het Meetjesland hebben een gezamenlijke UiTPAS. De gemeente Zelzate zou kunnen aansluiten bij het systeem van de UiTPAS van Gent of van het Meetjesland.

Samen met andere personen en gezinnen je vrije tijd doorbrengen of aan culturele activiteiten deelnemen, zorgt er voor dat je je netwerk kan uitbreiden, wat cruciaal is om uit het isolement te geraken. Op die manier kunnen mensen sociale steun uit hun relaties halen. Deze steun kan emotioneel, informatief of praktisch van aard zijn. Zo organiseren Samenlevingsopbouw, Kind en Gezin en Reddie Teddy nu al regelmatig laagdrempelige ontbijtmomenten of andere activiteiten en uitstappen waar (groot-)ouders of andere opvoeders samen met hun kinderen welkom zijn. Dit aanbod zou met ondersteuning van de gemeente nog verder kunnen uitgebouwd worden. Maar ook andere partners, zoals het cultuurcentrum, zouden hun aanbod meer kunnen uitbouwen op maat van (kwetsbare) gezinnen met kinderen.

25. De gemeente Zelzate creëert extra ontmoetingsplekken voor kinderen en jongeren in de openbare ruimte en onderzoekt de behoefte bij jongeren om een jeugdhuis in Zelzate op te richten.

Heel wat kinderen wonen in kleine woningen zonder tuin waar niet genoeg ruimte is om (buiten) te spelen. Voor hen is er nood aan meer openbare speelmogelijkheden in een veilige omgeving. Dat kan door meer speelpleinen of kleine speelelementen in de openbare ruimte in te richten. Maar ook door speel- of schoolstraten in Zelzate in te richten. Het organiseren van een 'speelstraat' houdt in dat de straat tijdens vakantieperiodes wordt afgesloten van het verkeer, waardoor er ruimte vrijkomt voor kinderen om er te spelen. Een 'schoolstraat' is de straat waarin de ingang van de school zich bevindt, en die aan het begin en het einde van de schooldag een half uurtje autovrij wordt gemaakt. Er wordt veilige ruimte gecreëerd in de onmiddellijke buurt van de schoolpoort door de auto's te weren in de omgeving. Zo is er meer plaats voor de fietsers en de voetgangers en kunnen kinderen en ouders elkaar op een rustige manier ontmoeten.

Niet alleen kinderen, maar ook jongeren zoeken elkaar in hun vrije tijd graag in de publieke ruimte op, maar hebben nu vaak het gevoel dat ze nergens welkom zijn. Dat betekent dat de gemeente er meer zou moeten voor open staan om jongeren toe te laten in de openbare ruimte, op de plaatsen waar ze graag vertoeven. Door de inzet en betrokkenheid van jongeren zorgt dit voor toegankelijke en dynamische ontmoetingsplekken. Een mogelijke piste voor de uitbouw van een laagdrempelige ontmoetingsplaats voor jongeren zou de inrichting van een jeugdhuis in Zelzate kunnen zijn. Een open (jeugd)huis als plek waar jongeren kansen krijgen, zelf initiatief nemen en engagement tonen. Een warme thuis voor en door jongeren. Daarom vragen we dat de jeugddienst een behoefteonderzoek uitvoert bij jongeren om de noodzaak van een jeugdhuis bij jongeren in kaart te brengen. Indien dit onderzoek de noodzaak aantoont, pleiten we er voor dat de gemeente zich engageert om dit jeugdhuis samen met de jeugddienst en de jongeren uit te bouwen.

Verantwoordelijke uitgever Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen vzw, Wouter Hennion,
Sint-Jacobsnieuwstraat 50, 9000 Gent

De campagne en de prioriteitennota van 'Ieders Stem Telt' wordt gedragen door:

Samenlevingsopbouw Oost-Vlaanderen
Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) Oost-Vlaanderen
Uit De Marge vzw
CM Midden Vlaanderen
Femma
VZW Lichtpunt
Sint-Jan-Baptist
MSGO! Zelzate
Groep INTRO vzw

www.iedersstemtelt.be